

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΠΟΤΕ ΝΑ ΒΑΣΙΖΕΤΑΙ ΣΕ ΑΘΛΙΑ ΚΑΙ ΠΟΤΑΠΑ ΠΑΘΗ»
Μια επιστολή του Μπακούνιν προς τον άγνωστο Ρ-Σ.

21 Οκτωβρίου 1874, Λουγκάνο

Έλαβα την επιστολή σας. Όσο για τη φιλία, Ρ-Σ, ας μην μιλήσουμε καλύτερα γι' αυτό. Ύστερα απ' όλα όσα μαγειρέψατε εναντίον μου (τώρα γνωρίζω γι' αυτό με την παραμικρή λεπτομέρεια) το να αποκαλούμαστε φίλοι θα ήταν ένα απαίσιο ψέμα και για τους δύο. Κάνατε ό,τι μπορούσατε για να με εξοντώσετε σωματικά, ηθικά, και κοινωνικά προσποιούμενος ως το πικρό τέλος ότι είστε φίλος μου, και αν δεν το καταφέρατε δεν ήταν γιατί δεν το προσπαθήσατε.

Ο οξυδερκής και έξυπνος Καφιέρο δεν ήταν τίποτα παρά ένα όργανο στα χέρια σας, και εσείς ήσασταν αυτός που τον χρησιμοποιήσατε. Θα μ' άρεσε να πιστεύω ότι κοροιδεύετε τον εαυτό σας παίρνοντας την έμπνευση της ανυπόμονης και υπερβολικής φιλοδοξίας σας για αφοσίωση στην υπόθεση. Είναι αναμφισβήτητο, και πρέπει να το ομολογήσω αυτό τουλάχιστον, ότι μου συμπεριφερθήκατε σαν να ήμουν ο χειρότερος εχθρός σας. Και παρ' όλα αυτά εξακολουθώ να πιστεύω στην αφοσίωσή σας στη Ρωσική υπόθεση, στο ότι είστε ικανός να την υπηρετήσετε, και εξαιτίας αυτού, και σε αυτό το επίπεδο εξακολουθώ να είμαι έτοιμος να εκτείνω τη χείρα μου προς εσάς.

Ετοιμάζεστε τώρα να κάνετε ένα αποφασιστικό βήμα, ένα βήμα στο οποίο θα εξαρτηθεί ολόκληρο το μέλλον σας, και ακόμη πιο σημαντικό, η καριέρα σας ως επαναστάτης. Επιτρέψτε μου σαν γέρος που είμαι να σας πω μερικές αλήθειες, ίσως τις τελευταίες που θα σας εκφράσω.

Προσπαθήστε να αναγκάσετε τον εαυτό σας να φέρει σε όλες τις σχέσεις με τους καινούργιους ανθρώπους με τους οποίους θα βρείτε χρήσιμο και εφικτό το να κάνετε χωριό όλη την αλήθεια, όλη την ειλικρίνεια, και όλη τη στοργή που η όχι και πολύ γενναιόδωρη φύση σας δεν είναι ικανή να φέρει. Προσπαθήστε να καταλάβετε ότι τίποτα στέρεο ή βιώσιμο δεν μπορεί να σταθεί πάνω σε Ιησουϊτικά ψέματα: ότι η επαναστατική δράση δεν μπορεί ποτέ να βασίζεται σε άθλια και ποταπά πάθη, και ότι η επανάσταση μπορεί να βγει θριαμβευτής μόνο αν έχει έναν υψηλό, ανθρωπιστικό σκοπό. Με αυτή την έννοια και προοπτική σας εύχομαι απόλυτη επιτυχία

Μ. Μπακούνιν

Μετάφραση: Αιχμή